

Een versie van dit artikel is gepubliceerd in het [digitale Tijdschrift voor Verkondiging, 2015, 3 april](#).

Het citeren of doorgeven van deze tekst is toegestaan, mits met bronvermelding.

De auteur van deze tekst is dr. Piet van Veldhuizen – www.woordenmetzielenzin.nl

Preekvoorbeeld

Voor Goede Vrijdag 2015.

Lezingen: Jesaja 52,13-53,12; Psalm 31; Hebreëën 4,14-16; 5,7-9; Johannes 18,1--19,42 (B-jaar)

Goede Vrijdag. Leg dat maar eens uit, wat er goed is aan deze dag. De dag waarop de onschuld wordt vermoord. Zouden we die niet beter Foute Vrijdag kunnen noemen, of Zwarte Vrijdag? Jezus de rechtvaardige wordt ter dood veroordeeld door cynische religieuze leiders, een opgezweepte volksmenigte en een gouverneur die er zijn vingers niet aan wil branden. Pure liefde en echte betrokkenheid leggen het af tegen de stompzinnigheid van het kwaad. Het is van alle tijden, de wereld is er vol mee. Als er een mens opstaat die straalt van goedheid, een witte duif, houd je je hart vast, want je weet dat het wemelt van de jakhalzen – en wie ik zelf precies ben, en waar ik zal zijn als het er echt op aan komt, bij de duif of bij de jakhalzen of misschien nog wel erger, bij de toeschouwers die geen keuze maken: ik durf niet voor mezelf in te staan. Zwarte Vrijdag.

Maar die mens wás er wel, Jezus Christus, en hij is voor dat bittere lot niet weggelopen, al had dat heel goed gekund. Hij had woorden gesproken van recht en waarheid en liefde, hij had mensen aangeraakt met de stralende kracht van God – hij was de belichaming van Gods hart voor mensen geweest. En toen alles zich tegen hem keerde, is hij niet ondergedoken, maar is hij gebleven wat hij was, de belichaming van Gods hart voor mensen.

In een heel oude traditie wordt Jezus de gekruisigde niet afgebeeld zoals we het de laatste eeuwen zo vaak gewend zijn, als een bloedend en gebroken mens die stervend aan de nagels hangt – maar als iemand die zelf zijn armen spreidt, een zegenende Christus die jou aankijkt. Dan is hij de belichaming van God die blijft zegenen ook al vervloeken we hem; die welkom blijft heten ook al stoten we hem weg uit onze wereld; die zich blijft openen voor mensen die zich voor hem toesluiten; die blijft vrijspreken ook al veroordelen we hem voor dingen die we zelf hebben gedaan. De mensen hebben Jezus op die houding vastgenageld toen ze hem kruisigden, maar als hij straks door de dood heen aan zijn leerlingen zal verschijnen, zal blijken dat het zijn eigen houding is, die van God zelf: zegenend, welkom hetend, vrijsprekend, zich openend. Daarom is het kruis tot merkbeeld van de Jezusbeweging geworden. Als folterpaal verbeeldt het kruis al het verschrikkelijke waar mensen toe in staat zijn, maar als zinnebeeld is het de verbeelding van Gods hart voor mensen.

Het valt mij in de loop van de jaren steeds meer op, dat alle vier de evangeliieverhalen uitgebreid vertellen over de kruisiging van Jezus, maar dat ze vrijwel geen aandacht besteden aan de lichamelijke foltering. Geen spijkers en hamers, geen vertrokken gezichten, geen details over het lijden van een gekruisigde. Dat moet er allemaal ook zijn geweest, maar dat is niet waar het evangelie op inzoomt. De eenzaamheid van onbeantwoorde liefde die toch blijft liefhebben, van een verworpene die tot het laatst vol blijft van bewogenheid – dat is wat de evangelisten vertellen. Gods liefde die sterker is dan onze afwijzing: dat is wat Jezus belichaamt, en daarom is het Goede Vrijdag.

Maar goed is deze dag pas echt, als die liefde ons overwint. Als we geen toeschouwers bij het kruis blijven, maar ons laten liefhebben, vrijspreken, welkom heten – en zo betrokken worden in die beweging van Gods hart. Zodat we, als straks de kerk uitgaat, naar huis gaan met de bereidheid om

die houding van Jezus in ons zelf te laten groeien: niet vloeken maar zegenen, niet afstoten maar welkom heten, je niet afsluiten maar je openen. Ook als je daarmee een kwetsbare duif tussen de jakhalzen zou zijn. Ook als ze je erop vastnagelen. Of je dat volhoudt, of ik dat kan, ik weet het niet, ik vrees van niet, maar ik kan niet weigeren om dat door Jezus als een kiem in mijn leven te laten leggen. Want zonder die houding, als die goddelijke liefde niet wordt belichaamd, wordt het geen Pasen.